

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на тема:

”РИСК КОМУНИКАЦИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОПАСНОСТТА ОТ ИНДУСТРИАЛНИ КРИЗИ С ЕКОЛОГИЧНИ И ЗДРАВНИ ПОСЛЕДИЦИ”

на Петър Пламенов Кърджилов, докторант в катедра „Комуникация и връзки с обществеността” на ЮНЕСКО на СУ ”Св.Климент Охридски” за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по шифър 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика-Комуникация при криза - ефективно управление).

Научен ръководител: доц. д-р Чавдар Христов

РЕЦЕНЗЕНТ: проф. дфн Милко Димитров Петров

1. АКТУАЛНОСТ НА ТЕМАТА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Избраната тема за дисертационния труд е не само модерна, но и остро актуална. Поради нарастващите случаи на екологично замърсяване, които наистина водят до рискови ситуации, застрашаващи живота и здравето на съвременния човек. Тази опасност пред обществото налага изработването на адекватна стратегия на противодействие на риска и за подготовка на населението да реагира на симптомите за опасност, да отработва чрез публична дискусия правила за безопасно поведение на бизнеса и на отделния човек, да допринася за предотвратяването на големите промишлени, транспортни и екологични катастрофи. Парадоксът е, че успоредно с развитието на индустриализацията и

глобализацията растат и съпътстващите рискове, те стават все по-мощни и въвличат понякога милиони хора в рискови ситуации, които модерните технологии не винаги могат да предвидят, камо ли напълно да предотвратят. Опасностите от промишлени аварии и екологични инциденти не могат да отминат и България и те детерминират до голяма степен поведението на съзнателната част от младото поколение и го превръщат в активен участник в екологичните протести и в проявите на гражданското общество като цяло. Изработването на адекватна стратегия за риск комуникацията основателно се превръща в една от належащите потребности на модерното общество. Докторантът Петър Кърджилов правилно целеполага своята докторска теза между полюсите на обществените потребности и адекватността на света и на нашето общество в частност да реагира ефективно на проблема.

2. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЕСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертацията е в обем от **403 страници** и се състои от **увод, пет глави, заключение, библиография и приложения**. Библиографията е в обем от **28 страници**, в по-голямата си част е на латиница, като се цитират предимно американски и английски изследвания. Структурата на дисертационния труд се основава на дедуктивен подход. Докторантът Петър Кърджилов разглежда в първите две глави значението на екологията за човека, устойчивото развитие и зелената економика, рисковете на кризисната ситуация в областта на екологията и значението на риск комуникацията за съвременното общество. Авторът разглежда значението на съвременния Пи Ар през различните етапи на информиране, предотвратяване и поведение в рискови ситуации като особено акцентира на превенцията и подготовката на обществото за

екологичните рискове и изненади. Не са подминати и въпросите за предпазния принцип в риск комуникацията, за необходимостта от етична ефективност, за нуждата от диалог за съвместно съществуване и **преминаването от информираща към приобщаваща парадигма.**

В трета глава докторантът разглежда практическата риск комуникация при екологични и здравни индустриални рискове. Той правилно акцентира на значението на кризисната комуникация в предкризисния етап като детайлно анализира дължимото поведение в отделните етапи при превенция, подготовка, апел за опасност и ролята на предварителното обмисляне на кризисните сценарии. Нещо, което администрацията и корпоративният мениджмънт често пренебрегват. И се озовават често в положението на обърнатата кола пред която пътищата са много, но, уви, вече са неизползваеми. Предупреждението на народната поговорка, пренесло вековна мъдрост от преиндустриалната епоха, звучи все така актуално и в модерния и глобализиращ свят. И, за съжаление, остава нечуто от политическите, управленските и корпоративните елити, загледани единствено във фосфоресциращите пароли на политическата изгода и корпоративната печалба.

В четвърта и пета глава докторантът последователно разглежда практическата риск комуникация при екологични и здравни рискове, при ядрени електроцентрали и при въвеждане на нови технологии - хидравлично разбиване за шистов газ. Той проследявя няколко случая на големи екологични катастрофи – в САЩ, Украйна, Япония и анализира ситуацията в България с оглед на проекта Белене, дискусиата около референдума за ядрената енергетика у нас и намеренията за добиване на шистов газ в България и последвалата обществена дискусия. Тук особено ценни

са наблюденията му за ролята на **професионалните замъглители**, тяхната роля при манипулативното обработване и дисперсиране на общественото мнение и пренасочването му в удобна за елитите насока.

Представеното научно изследване безспорно показва задълбочените познания на докторанта, както и неговите практически познания за практиката на някои болезнени екологични проблеми в световен мащаб и у нас.

Докторантът Петър Кърджилов отстоява своите научни и граждански позиции. За него проблемите, свързани с риск комуникацията при индустриални кризи, не е само важен научен проблем, но и гражданска кауза, която той всекидневно отстоява в традиционните медии и социалните мрежи.

Смятам, че това научно изследване заслужава да бъде публикувано, за да стане достъпно за широка читателска аудитория, студенти, журналисти, еколози, екологични движения.

3. НАУЧНИ ТЕЗИ И ПРИНОСИ

Основните приноси на докторанта Петър Кърджилов са предимно в теоретичното осмисляне и анализ на няколко важни практически казуса в областта на екологията, между които особено се откроява анализът за новите технологии, свързани с хидравлично разбиване за шистов газ. По този проблем той има много задълбочена и интересна публикация в електронното списание „Медиите на 21 век”.

Специално искам да отбележа неговият анализ за няколко аварии в ядрени централи по света, лошата комуникация в ядрената енергетика в България, казусът АЕЦ Белене и проведения референдум.

Докторантът има полемичен стил, той не просто разглежда и анализира отделни казуси, свързани с екологични кризи, но отстоява научни и граждански позиции, спори и защитава свои виждания по тази гореща и много актуална практическа сфера и научна проблематика.

Избраната тема за докторска дисертация, нейното съдържание и практически анализи, е първото по рода си научно изследване в българската журналистическа теория. Кое то му придава оригиналност и научна иновативност.

4. ОСНОВНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ.

Всеки дисертационен труд се нуждае от необходимите научни реквизити:

1. Увод, в който дисертантът да представи своите основни научни цели и задачи, както и използваните методи в научното изследване;

2. Справка за обема на дисертационния труд, неговата структура, основни глави и приложения;

3. Автореферат, в който докторантът синтезирано да представи основните постановки, тези и научни приноси в докторската си дисертация;

4. Справка за научните приноси на докторанта, в която той посочва основните приноси в своето научно изследване. Това показва необходимата самооценка от докторанта на извършеното научно изследване и доколко тя отговаря на действително постигнатото в дисертацията.

В предложената от П. Кърджилов справка за научните приноси те не са ясно открити и взаимно се преплитат като неволно „замъгляват” всъщност реалните постижения на автора. Вероятно в

случая е повлиял и полемичният стил на П. Кърджилов, тласнал го да постави ударението върху обществено значимото отколкото върху научно приносното, което действително съществува. Това свое изискване отбелязах и при вътрешната защита на докторанта в катедрата „Комуникация и ВО”, но очевидно призивът ми е останал нечул. Въпреки фиксирането на това научно опущение не смятам, че то намалява значението и приносите на предлагания труд.

5. ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Като изхождам от научната компетентност на докторанта Петър Пламенов Кърджилов в областта на риск комуникацията и екологичните проблеми, задълбочените му познания в областта на екологията на човека, устойчивото развитие, практическата насоченост на дисертационния анализ към важни екологични проблеми у нас (например ядрената енергетика и шистовия газ), научното изследване на риск комуникацията, което е първо по рода си, убедено препоръчвам на членовете на научното жури да оценят високо дисертационния труд на г-н Петър Пламенов Кърджилов на тема: *„Риск комуникация за намаляване на опасността от индустриални кризи с екологични и здравни последици”* и да му **присъдят** образователна и научна степен „доктор” по шифър 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика - Комуникация при криза - ефективно управление).

София, 20.05.2013г.

РЕЦЕНЗЕНТ: проф. дфн Милко Петров